

Planetjägare AB

A slog upp ögonen. Det var morgon. Många trodde att det var svårt att definiera vad som var morgon i rymden, men det var det inte. Morgon var när man vaknade. Därför var det bättre här ute. Det fanns ingen som tvingade på en morgonen.

Det var uppenbart att B låg före i morgonrutinen, eftersom hans cryobehållare (eller, som A och B själva brukade kalla dem, "säng") var tom.

Nu kanske läsaren undrar om författaren har dålig fantasi, eftersom han inte har hittat på mer spännande namn än A och B till sina huvudpersoner. Då vill jag bara påpeka att det inte alls är därför namnen är så korta. Det är mycket mer okomplicerat än så. Det är helt enkelt så att det är meningslöst med namn om det bara finns två personer.

A och B kom knappt själva ihåg sina riktiga namn. B hade för sig att han hade kallats för Andegeon en gång i tiden, men det kunde lika gärna vara som han inbillade sig. Själva använde de aldrig några namn, eftersom det aldrig behövdes. Om A sa något visste B att det inte fanns någon annan han kunde tänkas prata med och när B svarade visste A att han talade med honom.

I början av sin resa hade de experimenterat med att ta sig olika namn som de tyckte lät roliga eller spännande. Det som A hade tyckt bäst om var Anubis, men tyvärr hade B kommit på det först och han var ovillig att byta bort det, trots att A frestade med både Agamannon och Hilarius. Ganska snart hade de dock tröttnat på namnlekarna och nu kom de aldrig närmare namn än "Hörru", "Duu?", "Öh!" och så vidare.

Det vore med andra ord, oavsett hur fantasifulla namn man skulle hitta på, lögn att hävda att människorna hade namn. För vi kan väl kalla dem människor, trots att de inte var vad vi brukar kalla människor här på Jorden? Om man skulle översätta deras språk till svenska skulle det ligga nära till hands att översätta deras ord för sig själva till "människor". Det blir ju enklast så.

A kände sig utvilad. Ingen ilsken alarmsignal hade stulit sömn från honom och det fanns ingen väckarklocka att trotsa. Han satte sig upp. Det var inte kallt utanför sängen. Bara behagligt svalare. Han gjorde en gest mot panelen bredvid sängen och den lystes genast upp. Det var den sjätte februari. Han hade med andra ord sovit i knappt två månader. Å ena sidan var det kanske inte så konstigt att han kände sig utvilad, men å andra sidan var det inte speciellt länge. Han hade varit med om längre resor.

För att få veta varför skeppet hade väckt dem gick han ut i kontrollrummet. B var mycket riktigt redan där.

"God morgon", sa B. Det var naturligt att han hälsade först, eftersom det var han som hade stigit upp först. Morgonrutinen var väl inövad.

"God morgon", sa A. "Vad händer?"

Samma sak som hade givit B rätten att hälsa först gav A rätten att ställa frågan, trots att B inte visste ett dugg mer än han själv. B visste att frågan inte krävde ett svar och tände istället kontrollpanelerna med en svepande gest med handen.

Precis som de hade förväntat sig visade sig olika bilder och sensordata från det solsystem de befann sig i. Den enda andra anledningen att väcka dem hade varit en nödsituation av något slag, men då hade väckningen ackompanjerats av en larmsignal av lämplig irritationsnivå beroende på hur akut läget hade varit. Det lugna uppvaknandet var deras variant på den blåblinkande kontrollen. När kontrollen blinkar blå, då är allt som det ska.

En av skärmarna visade något blått, som förvisso inte blinkade, men som ändå drog till sig uppmärksamheten. Det var en blå planet och sådana är alltid spännande. En närmare titt avslöjade att det var frågan om vad A och B kallade för ett blåbär. Planeten var för liten för att vara en gasplanet, vilket betydde att den blå färgen inte kom från metan, utan antagligen från oceaner av flytande vatten.

A sa inget om blåbäret, eftersom han visste att även B hade sett det först av allt. Istället tittade han på när B justerade ruten som datorn hade föreslagit. Datorn räknade alltid ut den mest effektiva vägen mellan de viktiga kropparna i systemet. Besättningen å sin sida valde alltid att börja med den mest spännande. Datorn svarade på denna indata genom att genast räkna fram en ny rutt som uppfyllde de nya villkoren.

Givetvis var det datorn som bestämde ombord, men inom rimliga gränser uppfyllde den människornas önskemål. Detta följde den urgamla principen "they care, we don't, they win", enligt vilken man lät en åsikt, som kom från någon som verkligen brydde sig om frågan, väga tyngre än åsikter från mer likgiltiga källor. För datorn spelade det mindre roll om skeppet följde en rutt som inte var helt optimal och därför kunde människorna få lite att säga till om.

Skeppet frigjorde lite av den rörelseenergi som det hade lagrat när det bromsade in för att studera planetsystemet och satte kurs mot blåbäret. Nu accelererade skeppet bara så mycket att det motsvarade tyngdkraften på hemplaneten.

Människorna utnyttjade restiden till att äta frukost, som bestod av en utsökt samling livsmedel som var lika väl anpassad till deras näringsbehov som till deras smaklökar. Det fanns inget hos maten som avslöjade att den, vilket de givetvis kände till även om de inte tänkte på det, var tillverkad av det avfall som deras egna kroppar

hade lämnat ifrån sig – kompletterat med lite interstellärt damm för att kompensera för återvinningssystemets små svagheter. Och även om de hade kommit att tänka på det hade de knappast känt sig äcklade över det. Vid närmare eftertanke har ju det mesta som alla levande varelser stoppar i sig ungefär samma ursprung. Om inte värre.

De åt under tystnad. Det fanns inget att tala om och de hade det gemensamt att de ogillade tomt småprat. En praktvarn ombord hade inte varit bra för stämningen och stämningen var viktig för alla som levde isolerade på långa rymdresor.

Det var alltså ingen som frågade dem vad de hade drömt, vilket var lika bra, eftersom den delen av sömnen hade klarats av i början av deras tvåmånadersdvala och ingen av dem kom ihåg någon av sina drömmar.

Det var inte heller någon som frågade dem vad de förväntade sig att hitta på blåbäret, vilket var lika bra, eftersom de var rutinerade och för länge sedan hade slutat fantisera om sådant. Det fanns ingen anledning att försöka fundera ut vad som skulle hända, eftersom man ändå alltid hade fel. Dessutom skulle de få reda på svaret direkt efter frukosten.

Ingen frågade dem om de saknade sina familjer, vilket var lika bra, eftersom de båda visste att de inte hade några familjer kvar att sakna. Under de år som de hade varit ute på det här uppdraget hade många generationer passerat på deras hemplanet. Det ingick i upplägget. Genom att leva isolerad på en planetkartläggningsfarkost fick man på köpet en resa in i framtiden. Det berodde på relativistiska effekter av höga hastigheter, men det var verkligen inget de pratade om om de kunde slippa. Så det var lika bra att ingen frågade dem om det.

Ingen frågade dem heller om vad de tyckte om att maskinerna, datorerna eller vad man nu vill kalla dem, i praktiken hade tagit makten över deras människosläkte. De funderade inte heller så mycket på det. Det var bara så det var. På en öppen och konkurrensutsatt marknad fanns det helt enkelt ingen annan möjlig utgång. Om de fick tillräckligt lång tid på sig skulle artificiella intelligenser vinna över de naturligt förekommande varje gång. När det gällde att vara rationell och beräknande kunde man inte ens föreställa sig att en människa skulle kunna mäta sig med en tillräckligt avancerad dator.

I själva verket hade deras art varit ovanligt framgångsrika när det gällde att hitta en plats i det nya samhälle som hade uppstått när de hade uppfunnit artificiell intelligens. Även om deras roll var mest juridisk, var de i alla fall mer än bara ett slags husdjur som maskinerna tog hand om utan att egentligen veta varför.

När de hade avslutat sin frukost gick de tillbaka till kontrollpanelen, där de fann mängder av sensordata från blåbäret. Det var för mycket för att de skulle kunna överblicka allt, men det var en sak som datorn verkade vilja fästa deras uppmärksamhet vid.

”Onaturlig radiostrålning”, sa B och pekade.

A visste vad det innebar. Planeter som sände ut radiostrålning på det här sättet var hem för teknologiska civilisationer. Det använde radio både för att kommunicera med varandra inom civilisationen och i sina försök att hitta andra civilisationer att prata med.

”Ingen onaturlig neutrinoaktivitet?” frågade A.

”Tydligt inte”, sa B.

Därmed var civilisationen kategoriserad. A tog fram listan för planeter valde det översta namnet.

”Härmed döper jag dig, Bobby Schewitt Enterprises”, sa han och matade in planetens nya namn i datorn.

Detta var den enkla delen av deras jobb. Eftersom datorer var notoriskt fantasilösa, var det fortfarande människornas uppgift att hitta på namn på saker. För att göra det enkelt för sig samtidigt som de tjänade lite extrapengar, hade A och B med sig listor med namn som deras sponsorer hade hittat på och betalat för.

För att det inte skulle bli för enkelt att få namnge saker hade man bestämt sig för att det inte räckte att se planeter i ett teleskop, utan man var tvungen att åka till planeten och sätta foten på den. Det var detta som var den jobbiga delen av deras arbete.

A teleporterade sig till planetens yta, satte ett tydligt fotavtryck i sanden, uttalade de historiska orden ”här står jag nu, som första människa, på planeten Bobby Schewitt Enterprises” och återvände sedan till skeppet.

Avtrycket var ett slags bomärke som de markerade olika himlakroppar med för att få de olika rättigheter som lagen gav äventyrare och forskningsresande som reste dit ingen människa hade varit förut. Om det fanns en civilisation på planeten innefattade rättigheterna bara namngivningen, vilket förvisso inte var så värdelöst som det kan låta, eftersom många företag och rika personer var beredda att betala för att få ge namn åt en riktigt fin planet. Om det fanns en avancerad civilisation på planeten fick man för övrigt inte ens ge namn åt den, eftersom sådana civilisationer ansågs vara värda att ta kontakt med och då använde man givetvis det namn som de själva hade givit sin planet.

De riktigt intressanta himlakropparna var dock de som inte redan var upptagna av någon civilisation. Där fick man nämligen rätt till alla naturtillgångar och andra användningsområden man kunde tänka sig. Därför begav sig A och B och deras skepp direkt till den måne som rörde sig runt planeten.

Det var en kort resa och när de kom fram stirrade de spänt på kontrollpanelen medan de väntade på att datorn skulle analysera månen. Det fanns nämligen en sak som kunde göra att även månens alla tillgångar skulle rinna mellan deras uppdragsgivares fingrar.

En bild från månytan uppenbarade sig på en skärm. Den visade en övergiven och primitiv anordning som bevisade att någon hade varit där tidigare. Bilden zoomades in lite och de kunde se att det fanns ett par mindre artefakter bredvid den stora, fyrbenta saken. Sedan kom de ännu närmare och kunde se vad som såg ut som ett färgat tygstycke uppspänt på en ställning. Bilden stannade upp ett ögonblick som om den letade efter något. Så plötsligt zoomade den snabbt in en bit av månytan. Mycket riktigt. Där fanns märken som bara kunde vara avtryck av en stövelförsedd fot. Någon annan hade satt sitt bomärke på den här månen. Antagligen bara någon från den primitiva civilisationen på planeten, men det gjorde det ändå olagligt att lägga beslag på naturresurserna. Namngivningsrätten fanns dock kvar.

Lätt besvikna plockade de ett namn från listan över de mer snåla sponsorer, som bara hade betalat för att få ge namn åt en måne. De matade in namnet och sedan var det B:s tur att teleportera sig ned och göra namnet officiellt.

De tog en liten fikapaus medan skeppet förde dem till nästa planet på listan. De samtalade lite mer nu. Kanske var det för att de hade vaknat till lite mer, men antagligen var det mer för att det nu fanns något att prata om.

”Varför sätter folk upp monument på sina månar?” undrade B.

”Du menar det där tygstycket?”

”På ställningen, ja.”

”Inte vet jag. De flesta har väl sådana saker för sig. Något religiöst kanske?”

”Antagligen. Något onormalt är det i alla fall.”

Fast egentligen var det nog så att det var A och B som var onormala. Efter att ha sett alla de planetsystem de hade sett var de lite blasé. De hade redan sett flera spirande civilisationer som hade tagit de första stapplande stegen ut i sitt solsystem och det hade slutat vara rörande. Istället var det bara en komplicerande faktor när man skulle avgöra vem det var som hade rättigheterna till en planet. Fast det var ett nödvändigt ont och man måste ju faktiskt göra noggranna kontroller även om det inte fanns någon civilisation i närheten – man visste aldrig vem som kunde ha haft vägarna förbi. Dessutom gjorde datorn det mesta av jobbet.

”Så tror du att vi kommer att hitta något på nästa planet?” sa A när det hade varit tyst en stund.

”Det får vi se”, sa B och verkade ett ögonblick anse diskussionen avslutad, men fortsatte sedan. ”Det brukar tydligen gå mellan 10 och 200 år mellan de första månlandningarna och bemannade expeditioner till andra planeter.”

”Beroende på hur bråttom man hade till månen. Om man nu har någon.”

”Precis. Månfärder är ju förhållandevis enkla, så det finns ett fönster där man kan hinna in och sno åt sig planeterna.”

När de kom fram till planeten gjorde datorn samma undersökning av den, men hittade inga spår av några besökare. Äntligen hade de hittat något som skulle ge dem lite provision. Det var trots allt det hela handlade om. Namngivningssponsorpengarna blev man inte precis fet på.

De valde ut ett namn från planetlistan och matade in det i datorn. Sedan teleporterade A sig ner till ytan, trampade på den och förklarade att han som första människa just stod på planeten Bobby Schewitt Holding. Inspelningen av ögonblicket arkiverades för att kunna användas som bevis om någon annan hävdade äganderätt till planeten.

När A var tillbaka ombord konstaterade de att Bobby Schewitt Holding inte hade någon måne som var värd att sätta foten på och att nästa mål var ett närliggande asteroidbälte. Givetvis var det ingen som brydde sig om att trampa på varenda liten asteroid och ännu mindre att ge namn åt dem, men man var ändå tvungen att gå igenom dem för att vara säker på att det inte dolde sig någon större kropp bland dem. Ibland klumpade de ihop sig och då kunde de bilda små planeteraktiga saker som faktiskt var värda besväret.

Skeppet susade fram mellan stenbumlingarna. Även om de var ganska glest utspridda, låg de väldigt tätt om man jämförde med hur tom rymden annars var. Istället för att bry sig det minsta om asteroiderna tittade A och B på det som var nästa mål på deras rutt genom planetsystemet. Det var en planet som befann sig på andra sidan av stjärnan sett från de två planeter de redan hade besökt. Konstigt nog såg det ut att vara två planeter, men det kunde vara ett sensorfel.

Den data som samlades in när man först kom till ett nytt solsystem var inte speciellt detaljerad. Det var mycket lättare att titta närmare på de olika planeterna istället för att försöka bygga tillräckligt bra sensorer. Speciellt som man ändå var tvungen att vidröra dem för att ha någon nytta av den data man samlade in.

Skeppet avslutade sin undersökning av asteroidbältet utan att hitta något av värde och fortsatte mot den tredje planeten. Den var mindre än blåbäret men inte lika liten som den andra.

Ingen av dem var tillnärmelsevis lika stor som den planet A och B kom från, men det var inget att förvånas över. De visste att deras hemvärld var ovanligt stor och hade ovanligt stark gravitation vid ytan. Detta hade gjort det svårt för deras förfäder att ta sig ut i rymden, men i det långa loppet hade det visat sig vara en fördel,

eftersom de som var byggda för att klara den starka gravitationen också lätt klarade av de stora påfrestningar som var förenade med att så snabbt som möjligt resa långa sträckor i rymden. De klarade av accelerationer som snabbt skulle döda varelser som kom från mindre planeter.

När de kom fram fick de se att det inte hade varit något fel på deras sensorer. Det som mötte dem var två klot av synbarligen samma storlek. Detta var inte något som de hade sett förut.

”Två planeter på samma ställe?” sa A.

”Det är inte möjligt”, instämde B.

Datorn inlägg i debatten var att den ritade upp de banor som planeterna följde.

”De rör sig runt varandra”, konstaterade B.

”Så egentligen är det en planet och en måne”, sa A.

”Bara en väldigt stor måne helt enkelt.”

”Men vilken är vilken?” undrade A trots att han visste att B visste precis lika lite som han själv.

”Och varför såg vi inte det här från början?”

”De måste ha legat i linje från vår utkikspunkt, så att vi bara såg den ena.”

”Och den andra var dold bakom den första. Det låter inte helt otroligt.”

De studerade den sensordata som datorn visade upp för dem. Deras första uppgift var att hitta ett svar på A:s fråga. Vilken var planet och vilken var måne? Definitionen är ju ganska enkel. Den som är störst är planet och den lilla är måne. Men i de flesta fall är det ganska stor skillnad och man behöver egentligen aldrig fundera över vilket klot som är vad.

”Diametern verkar vara samma”, sa B.

”Och massan också”, sa A.

”Hur noggranna värden har vi? De kan ju inte vara på grammet lika stora.”

”Nej, om vi mäter tillräckligt noga...”

”Fast å andra sidan kan man ju inte göra så heller...”

”Varför inte? Du menar att det skulle räcka med att en meteorid träffade månen för att den skulle bli planet?”

”Ja, det känns konstigt med ett planet-mån-par som liksom byter plats.”

”I värsta fall skulle vi rubba balansen när vi satte foten på månen. Medan vi stod där skulle den vara tung nog för att vara planet, men så snart vi lämnade den skulle den förvandlas tillbaka till måne.”

”Så kan man ju inte ha det.”

Nej, så kan man verkligen inte ha det. När de fick in mer exakta mätdata visade det sig att det skiljde knappt 50 kg mellan de två himlakropparna, så visst skulle en normalstor månfarare ändra maktförhållandena mellan dem. I sin förvirring vände de sig till datorn för att få en lösning på problemet. Datorn ransakade sina databaser och försökte utröna exakt hur definitionerna såg ut för vad en planet var och vad en måne var. Tydligt kom den inte fram till något, för nästan genast bad den om input från människorna.

Det är ju en av fördelarna med att vara dator. Om något är svårt kan man helt enkelt be att få svaret. ”Tillgänglig information otillräcklig för att besvara frågan. Var god definiera begreppet 'planet'”, säger man bara och kastar över den heta potatisen till någon annan.

”För sjutton, din jäkla plåtbuk!” sa A. ”Vad ska man ha dem till om de inte kan svara på enkla frågor ens?”

”Men det här måste vi väl kunna lösa”, sa B lugnande.

”Ja, jag antar att vi blir tvungna.”

”Vi registrerar helt enkelt båda som planeter.”

Det försökte med detta, men datorn protesterade och påpekade att var oacceptabelt att två planeter hade samma omloppsbanor.

A föreslog att de skulle kunna betrakta båda som månar, men när de försökte mata in det i datorn kom det nya protester. En måne var tydligen tvungen att ha en planet att röra sig runt.

En lösning skulle kunna vara att behandla dem som asteroider eller småplaneter, men det skulle ge mycket mindre betalt och de var därför ovilliga att föreslå det för datorn. Dessutom tvivlade de starkt på att den överhuvudtaget skulle acceptera så stora asteroider.

”Men vi säger väl helt enkelt att den tyngre är planet och att den andra är måne då”, sade A.

Men även här satte sig datorn på tvären. Det fick inte vara någon risk att storleksförhållandena skulle ändras inom överskådlig tid. Man kunde nästan tro att den hade tjuvlyssnat på människornas tidigare diskussion.

”Men vad sjutton ska vi göra då?” undrade B.

”Jag kunde inte simma under båten. Jag kunde inte klättra över båten. Jag kunde inte simma runt båten, för där var det pålar.”

”Va?” sa B, som inte var beredd på liknelser.

”Så jag fick simma under båten.”

”Jaha.”

”Nej, du ska påpeka att jag inte kunde det.”

”Jaha. Ja, okej. Men det kunde du ju inte.”

”Ja, vad fan skulle jag göra?”

”Kul”, sa B utan att visa några tecken på att vara road. ”Men hur hjälper det oss att lösa det här problemet?”
”Ingen aning. Ska vi ta lunch?”
Sagt och gjort. De gick till den lilla matsalen och tog fram dagens lunchmat.

Till att börja med åt de under tystnad. Båda var försjunkna i sina egna tankar kring det problem de just hade ställts inför. Efter ett tag blev A tvungen att få utlopp för sin frustration:

”Om vi hade haft verktygen kunde vi ha släpat hit en stor asteroid eller en måne eller något och kastat på den ena...” A tvekade om vad han skulle kalla de här sakerna som tydligen varken var planeter eller månar. ”Grejen.”

”Med betoning på ’om’.”

”...kastat på den ena...” sa A fundersamt.

”Ja, du sa just det.”

”Mmm...” sa A frånvarande. ”...på den ena...”

B ignorerade honom och åt upp det sista av sin mat istället. Sedan lutade han sig tillbaka och smuttade på sin dryck. Kunde man inte komma undan det här problemet på något sätt? Kanske kunde man bara åka vidare till nästa mål.

”På den ena tvillingplaneten”, sa A.

”Va?”

”Tvillingplanet. Det är såklart det de är.”

”Hur menar du? Datorn sa ju att de inte är planeter.”

”Precis. De är inte planeter.”

”Och det är det som är problemet.”

”Nej, för tvillingplanet och planet är inte samma sak.”

”Jaså?”

”Inte enligt datorn i alla fall.”

”Nej, det kan du nog ha rätt i. Datorer är petiga på det viset.”

”Men det är inte människor, eller hur? Så om vi säger till datorn att det är tvillingplaneter, så kommer folk ändå att betrakta dem som planeter.”

”Och betala oss för planeter.”

A log brett.

”Du är är ett geni!” sa B.

De matade in planeternas nya namn, Bobby Schewitt Jr. och Mega Moon Mining Co, i datorn, som just hade införlivat det nya begreppet ”tvillingplanet” och dess definition i sin begreppsdatas. Det var en enkel definition, som förklarade att en tvillingplanet var en kropp som var större än en måne och som delade omloppsbanan med en eller flera kroppar av samma storlek.

Sedan satte de varsin fot på varsin planet och reste vidare mot nya spännande världar. Nästa mål var en stor gasplanet med ett par dussin månar, så de hade mycket jobb kvar innan det var dags att lägga sig i sängen och sova sig igenom resan till nästa stjärna.

Gasplaneter var ett kapitel för sig när det gällde att sätta sitt fotavtryck på ytan, men det är en helt annan historia.